

Lastensuojelun käsittelyajat 1.4.–30.9.2021

Lastensuojelun käsittelyajat pysyivät ennallaan

PÄÄLÖYDÖKSET

- Palvelutarpeen arviointien käsittely alkoi lähes 99 prosentissa lakisääteisen seitsemän arkipäivän kuluessa.
- Palvelutarpeen arvioinnit valmistuivat noin 94 prosenttisesti lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa.
- Seurantajaksolla 1.4.–30.9.2021 tapahtuneen tapausmäärien vähenemisen taustalla on tiedonkeruuohjeiden tarkennus Koronaepidemian vaikutusta tapausmäärien laskuun ei pystytä arvioimaan.

Tarkasteluajankohtana 1.4.–30.9.2021 Manner-Suomen kunnissa lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnin käsittely alkoi lähes 99 prosenttissa tapauksia (33 546 kpl) lakisääteisen seitsemän arkipäivän kuluessa. Lakisääteinen seitsemän arkipäivän määräaika ylittyi 462 (1,4 %) tapauksen kohdalla.

Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuivat 94,4 prosenttisesti (20 907 kpl) lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa. Käsittelyn määräaika ylittyi 1 171 (5,6 %) tapauksen kohdalla.

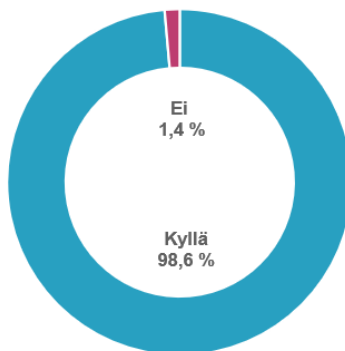
Tiedonkeruuohjeita tarkennettiin tällä seurantakaudella. Tilastoon on ilmoitettu muun muassa vireilletuloja, jotka eivät käynnistä palvelutarpeen arviointeja, jolloin näyttää, että kaikki aloitetut palvelutarpeen arvioinnit eivät valmistu. Ohjeiden tarkennusta seurannut tapausmäärien väheneminen (vireilletulot vähenivät 44 % ja palvelutarpeen arvioinnit 13 %) ei heijastunut käsittelyaikoihin, jotka vastasivat edellisten seurantajaksojen tasoa (Taulukko 1). Tästä voidaan päätellä, että lähes kaikki vireilletulot käsitellään 7 arkipäivän aikana riippumatta siitä aloittavatko ne palvelutarpeen arvioinnin vai eivät.

Tapausmäärät vähenivät 12 prosentilla koronaepidemian alkaessa 1.4.–30.9.2020 verrattuna edelliseen seurantakautteen 1.10.2019–31.3.2020, mutta palautuivat edellisen vuoden tasolle jo seurantakaudella 1.10.2020–31.3.2021. Ohjeiden tarkennuksesta johtuva tapausmäärien muutos kuitenkin vaikeuttaa koronaepidemian vaikutusten arviointia tällä seurantajaksolla, seurantajaksojen tapausmäärät eivät myöskään ole keskenään vertailukelpoisia.

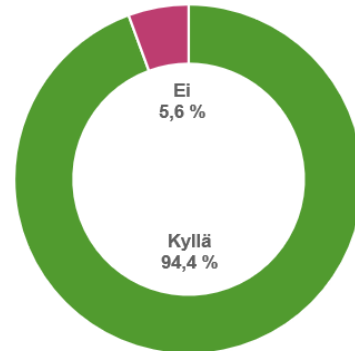
Lastensuojelun käsittelyaikoja koskeva tilasto sisältää tiedot lastensuojelutarpeen ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointia koskevien lakisääteisten määräaikojen toteutumisesta aluehallintovirastoittain, maakunnittain ja kunnittain. Seurantajaksojen tietoja voi tarkastella THL:n verkkosivulla julkaistuista [kuutioista ja tiivisteistä](#).

Kuvio 1. Lastensuojeluasiana tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen asiassa vireille tulleiden palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen toteutuminen 1.4.–30.9.2021, %.

Aloitettiin käsittely 7 arkipäivän kuluessa?
(N=33 546)

Valmistuiko palvelutarpeen arvio 3 kk kuluessa?
(N=20 907)

Martta Forsell
martta.forsell@thl.fi

Tuula Kuoppala
tuula.kuoppala@thl.fi

Salla Säkkinen
salla.sakkinen@thl.fi

Tilastossa huomioitavaa:

Lakisääteisen seurannan piiriin kuuluvat palvelutarpeenarvioinnin käsittelyajat lapsilla, joilla arvioidaan

- lastensuojelun tarve (lastensuojeluilmoitus tai muutoin saatu tieto mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta)
- erityisen tuen tarve (sosiaalihuoltolaki 36 §)

Taulukko 1. Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointia koskevien määräaikojen toteutuminen Manner-Suomessa, %

	1.10.2018– 31.3.2019	1.4.– 30.9.2019	1.10.2019– 31.3.2020	1.4.– 30.9.2020	1.10.2020– 31.3.2021	1.4.– 30.9.2021
Käsittely aloitettu 7 arkipv kuluessa, %	97,5	98,3	98,4	98,9	98,6	98,6
Käsittely aloitettu 8-14 arkipv kuluessa, %	1,5	1,2	1,2	0,7	1,0	0,9
Käsittely aloitettu yli 14 arkipv kuluessa, %	1,0	0,5	0,5	0,3	0,4	0,5
Valmistunut 3 kk kuluessa, %	94,3	94,0	94,9	94,6	95,5	94,4
Valmistunut yli 3:n mutta alle 4 kk:n kuluessa, %	3,9	4,0	3,5	3,4	3,6	3,9
Valmistunut 4 kk tai yli kuluessa, %	1,8	2,1	1,6	2,0	0,9	1,8

Seurantakauden päättyessä osa arvioinneista on kesken

Tarkastelujakson lopussa 30.9.2021 palvelutarpeen arvioinnin alkamista odotti 533 yhteydenottoa, jotka koskivat lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointia. Samaan aikaan 7 474 tapauksen kohdalla palvelutarpeen arvioinnin käsittely oli kesken ja näistä 578 tapauksen kohdalla oli lakisääteinen kolmen kuukauden määräaika jo ylitetty.

Tilanne maakunnittain

Satakunnassa palvelutarpeen arvioinnin käsittelyt alkoivat lähes 100 prosenttisesti lakisääteisessä 7 arkipäivän määräajassa, Kainuussa käsittelyt alkoivat 99,5 ja Etelä-Karjalassa 99,4 prosenttisesti lakisääteisessä määräajassa. (Kuvio 2)

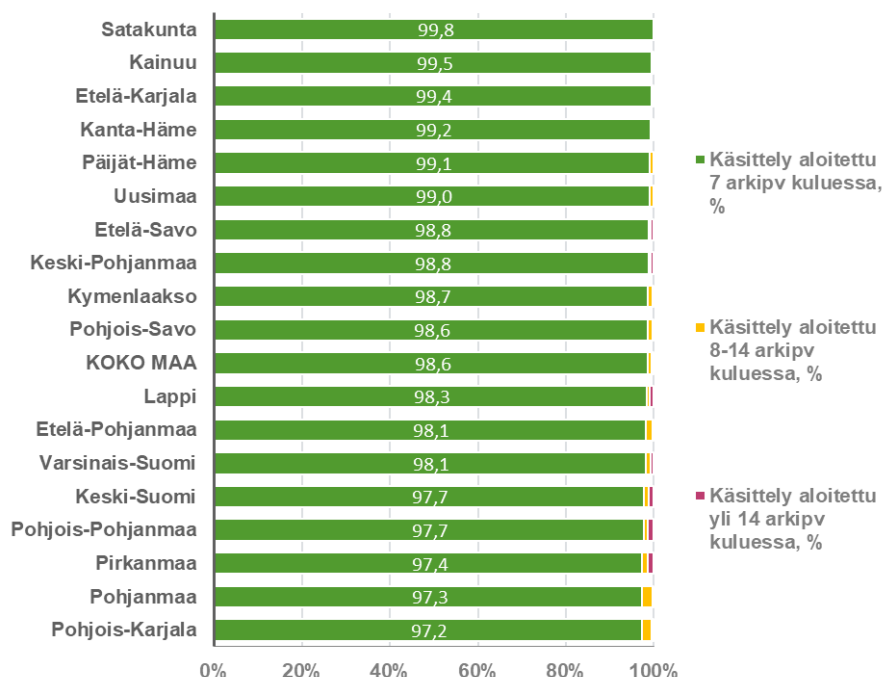
Maakuntien väliset erot kaventuivat tällä seurantajaksoilla, johtuen Keski-Suomen käsittelyaikojen paranemisesta. Parhaimmin (99,8 %) ja huonoimmin (97,2 %) onnistuneen maakunnan välinen ero vireille tulleen asian käsittelyn aloittamisessa oli 2,6 prosenttiyksikköä. Edellisellä seurantajaksoilla vastaava ero oli 7,7 prosenttiyksikköä.

Etelä-Karjalassa palvelutarpeen arvioinnit valmistuivat lähes 100 prosenttisesti lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa, kun taas Etelä-Pohjanmaalla palvelutarpeen arvioinnit valmistuivat 87 prosenttisesti annetussa määräajassa. (Kuvio 3). Parhaiten ja huonommin onnistuneen maakunnan välinen ero oli 12,2 prosenttiyksikköä. Edellisen seurantajakson vastaava luku oli 11,6 prosenttiyksikköä.

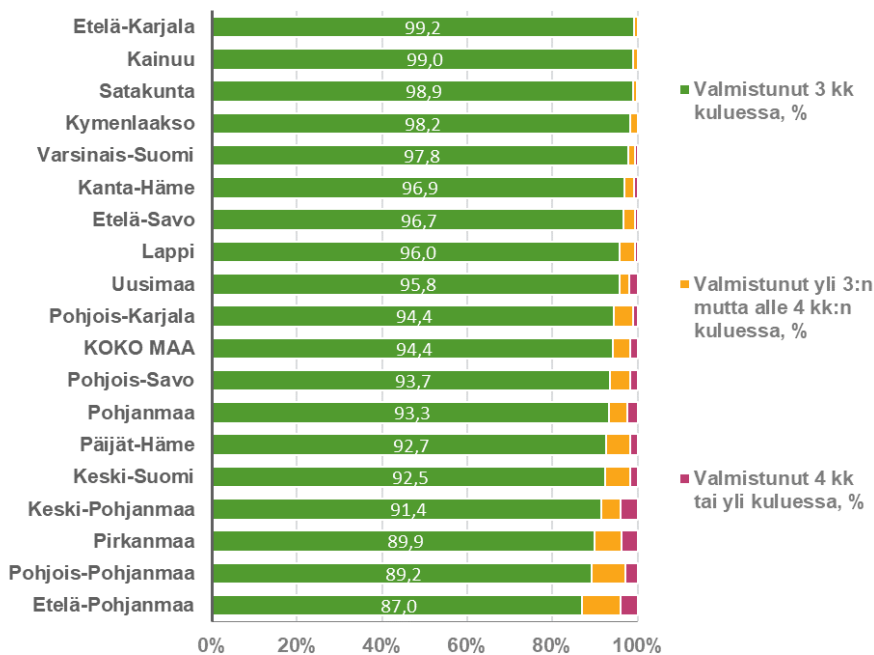
Seurantajakson tiivisteestä näkee miten yksittäiset kunnat ovat onnistuneet toteuttamaan lain edellyttämän [7 arkipäivän käsittelyajan palvelutarpeen arvioinnin aloittamisessa](#) ja [kolmen kuukauden palvelutarpeen arvioinnin käsittelyajan valmistumisessa](#). Klikkaamalla yksittäistä maakuntaa pääsee porautumaan kuntatasolle asti.

Kaikki lastensuojelun käsittelyaikojen alueelliset seurantatiedot ovat poimittavissa THL:n julkaisemasta [tilastokuutiosta](#).

Kuvio 2. Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnin käsittelyn aloittamisen toteutumisen maakunnittain 1.4.–30.9.2021, % (N= 33 546).

Kuvio 3. Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen maakunnittain 1.4.–30.9.2021, % (N=20 907).

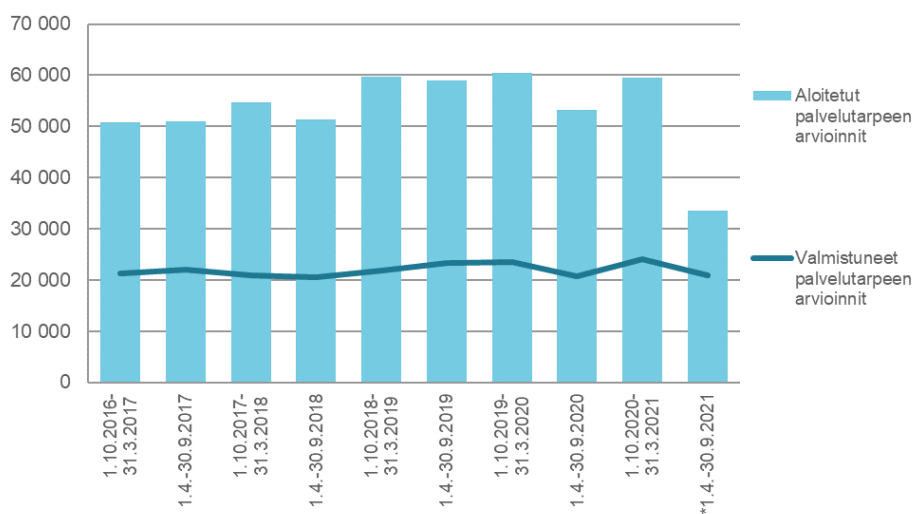
Tiedon laatu on parantunut, mutta valmistuneiden palvelutarpeen arviointien määrät eivät edelleenkään vastaa aloitettujen määrää

Kevään ja kesän seurantakaudella 1.4.–30.9.2021 aloitettujen palvelutarpeen arviointien määrä väheni 44 prosenttia (25 899 kpl) ja valmistuneiden palvelutarpeen arviointien määrä väheni 13 prosenttia (3 084 kpl) edelliseen seurantajaksoon (1.10.2020–31.3.2021)

verrattuna. Tällä seurantajaksolla käyttöön otetut tarkistetut tiedonkeruuohjeet ovat tapausmäärien vähenemisen pääsyy¹. Tilastoon on ilmoitettu vireilletuloja jotka eivät ole johtaneet palvelutarpeen arviointiin. Tilastoon on myös ilmoitettu useita samaa lasta koskevia yhteydenottoja, jotka ovat johtaneet yhteen palvelintarpeen arvioinnin käsittelyyn. Näiden virheellisesti tilastoon ilmoitettujen tapauksista johtuen valmistuneiden palvelutarpeen arviointien osuus jää alle puoleen ilmoitetuista vireilletuloista.

Valmistuneiden palvelutarpeen arviointien (20 907 kpl) suhde aloitettuihin palvelutarpeen arviointeihin (33 546 kpl) oli nyt 62 prosenttia. Suhdelukua voidaan pitää merkittävästi parempana edelliseen seurantajaksoon verrattaessa, jolloin luku oli 40 prosenttia. Aikaisemmin valmistuneiden palvelutarpeen arviointien osuus on vaihdellut välillä 37–45 prosenttia viimeisen viiden vuoden aikana. (Kuvio 4) Osa tiedon laatutyön vaikutuksista tulee näkymään viiveellä.

Kuvio 4. Aloitetut ja valmistuneet lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit viimeisen viiden vuoden aikana.

* Tiedonkeruun ohjeistus uudistettiin sanallisin ja kuvallisin esimerkein. Tietosisältöä ei muutettu, kysyttävät tiedot pysyivät samoina.

Erilliselvitys tilaston tapausmääristä

Tiedonkeruun ohjeistus uudistettiin seurantajaksosta 1.4.-30.9.2021 alkaen. Tietosisältöä ei ole muutettu, mutta kysyttävien [tietojen määritelmiä](#) on täsmennetty lisäämällä ohjeisiin kuvallisia ja sanallisia esimerkkitapauksia. Tiedonkeruun määritelmiä on pidetty vaikeina sosiaalihuoltolain muutoksien jälkeen vuodesta 2015.

Lisäksi kesällä 2021 kuntia pyydettiin erikseen selvittämään ja listaamaan tarkemmin tapaukset, jotka kunnassa sisällytetään tilastoon.

Tilaston tavoitteena on seurata palvelutarpeen arviointien käsittelyaikoja ja kullakin seurantakaudella pitäisi pääsääntöisesti valmistua suunnilleen yhtä monta asiaa kuin on tullut vireille. Kuten kuvio 4:stä voidaan todeta tapausmäärät ovat kuitenkin eronneet huomattavasti. Selvityksessä vahvistui käsitys, että tilastoon ilmoitettiin myös sellaisia vireille tuloja, jotka eivät aloita palvelutarpeen arviointia. Tulosten perustella voidaan kuitenkin päätellä, että lähes kaikki vireilletulot käsitellään 7 arkipäivän aikana riippumatta siitä aloittavatko ne palvelutarpeen arvioinnin vai eivät.

¹ Koronaepidemiolla voinut olla pieni osittainen vaikutus. Koronaepidemian alkaessa tapausmäärät vähenivät 12 prosentilla 1.4.–30.9.2020 verrattuna edelliseen seurantakautteen 1.10.2019–31.3.2020, mutta palautuivat edellisen vuoden tasolle jo seurantakaudella 1.10.2020–31.3.2021.

Laatutyön, yhteydenottojen ja täsmennetyin ohjeistuksen ansioista tilastoon ilmoitettujen aloitettujen palvelutarpeen arvioiden määrä väheni 44 prosenttia. Selvityksen pohjalta kunnat ovat muuttaneet tilastopöimintoja, ohjeistaneet henkilöstöä toimintatavoissa ja kiinnittäneet huomiota seurantaan toimitettavien tietojensa laatuun. Osalla kunnista tietojen toimittamisen virheet liittyvät käytössä oleviin tietojärjestelmiin ja korjauksia tullaan tekemään uusien järjestelmäversioiden käyttöönoton yhteydessä. Osassa kuntia tilastotietoja oli näistä syistä laskettu käsin. Selvityksen perusteella opittiin, että tilaston tapausmääriin liittyy muitakin haasteita: muun muassa kaikki erityisen tuen tarpeessa olevien lasten palvelutarpeenarviointit eivät sisälly tilastoon. Tapausmäärien vaihtelua selitettiin mm. työn kasautumilla, sattumalla ja tilastoinnissa tehdyillä laskentavirheillä.

Tiedonkeruun seurantajaksottaisesta luonteesta johtuen on myös loogisia syitä, miksi aloitettujen palvelutarpeen määrä ei täysin vastaa valmistuneiden palvelutarpeiden määrää. Jatkossa tapausmääriä tarkastellaan siten, että aloitettujen ja valmistuneiden palvelutarpeenarviointien suhde on tasapainoinen, mikäli lukumäärät poikkeavat toisistaan enintään viidenneksen. Erityisesti pienissä kunnissa myös tätä suuremmat erot voivat olla selitettävissä.

Laatutyötä edeltäneellä seurantakaudella 1.10.2020–31.3.2021 kaksi kolmannesta kunnista (180 kuntaa) ilmoitti selvästi enemmän aloitettuja palvelutarpeenarvioiteja kuin päättyneitä. Laatutyön jälkeen näiden kuntien lukumäärä väheni huomattavasti ja tasapainoisesti tietoja ilmoitti lähes puolet (43 %) kunnista. Oletettavasti laatutyö on kunnissa vielä osin kesken ja tilastoon ilmoitettujen tapausten lukumääriin kiinnitetään huomiota myös jatkossa.

Käsitteet ja määritelmät

Lastensuojelulaki 26 § (30.12.2014/1302)

Lastensuojeluasian vireille tulo ja lastensuojelun tarpeen selvittäminen

Lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta lapsesta.

Lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen lastensuojelun tarve.

Lisäksi on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään lastensuojelun tarve, ellei asia ole selvästi luonteeltaan sellainen, ettei lastensuojelun tukitoimia tarvita.

Arvion lastensuojelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeesta tekee sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijä arvioi lapsen kasvuolosuhteita sekä huoltajien tai muiden lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien henkilöiden mahdollisuuksia huolehtia lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Arviointi tehdään kyseessä olevan tapauksen olosuhteiden edellyttämässä laajuudessa. Arvioinnin tekemiseksi sosiaalityöntekijä voi tarvittaessa olla yhteydessä lapselle läheisiin henkilöihin sekä eri yhteistyötahoihin ja asiantuntijoihin siten kuin sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Palvelutarpeen arvioinnin tekemisessä on noudatettava, mitä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä² säädetään. Arvio on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytyksiä. **Arvio on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.**

Lastensuojelulaki 27 a § (9.8.2013/598)

Määräaikojen noudattamisen seuranta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tulee pyytää kunnilta tai kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa lastensuojelulain 26 §:ssä sekä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä säädettyjen määräaikojen toteutumisen seurannan ja valvonnan kannalta välttämättömät tiedot.

Tietojenkeruu perustuu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008), jonka mukaan THL:n lakisääteinen tehtävä on mm. tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa (2 §).

Tiedot eivät saa sisältää yksittäistä henkilöä koskevia tunnistetietoja.

Lain edellyttämät kuntakohtaiset seurantatiedot tulee luovuttaa maksutta THL:lle, joka luovuttaa ne edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) sen valtakunnallista sosiaalihuollon ohjaus- ja valvontatehtävää varten. Määräajoilla pyritään turvaamaan lasten ja perheiden oikeuksien varhainen ja yhdenvertainen toteutuminen.

Ahvenanmaan itsehallintolain perusteella Ahvenanmaa on jätetty tämän tilastoinnin ulkopuolelle.

Maakunnat ja aluehallintovirastot: Tilastossa käytetään Tilastokeskuksen vuoden 2021 aluejakoa.

² Erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja arvioinnin on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

www.thl.fi/tilastot/lastensuojelunkasittelyajat

Tiedonkeruuohjeet ja tietosisältö

Tiedonkeruulomake

[Tiedonkeruuohjeet](#)

Enkätformulär

[Anvisningar för inlämning av uppgifter](#)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
thl.fi | [@THLorg](#)

ISSN 1798-0887

Laatuseloste (SVT)

Lastensuojelun käsittelyajat

Tietojen relevanssi

Lastensuojelun käsittelyajat -tilasto sisältää tiedot lastensuojelun lakisääteisten käsittelyaikojen toteutumisesta aluehallintovirastoalueittain, maakunnittain ja kunnittain. Tiedot julkaistaan kuutiomuodossa, jossa kunnittaiset tapausmäärät 1–4 salataan tietosuojan vuoksi.

Tiedot lastensuojelun palveluntarpeen arvioinnin aloittamisesta ja valmistumisesta kerätään kaksi kertaa vuodessa aina puolen vuoden ajanjaksolta (1.4.–30.9. ja 1.10.–31.3.). Lastensuojelun käsittelyaika koskeva tiedonkeruu aloitettiin syksyllä 2014.

Kuntakohtaiset tiedot toimitetaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) lastensuojelun lakisääteisten määräaikojen toteutumisen valvontaa varten. Tiedonkeruulomakkeella on kommenttikenttä, jolla kunnat voivat tarvittaessa lähettää Valviralle lisätietoja antamistaan tiedoista.

Lastensuojelun käsittelyajat -tilaston tiedot kerätään kuntakohtaisina summatietoina.

Käsittelyaikatilaston tarkoituksena on seurata lakisääteisten lastensuojelun määräaikojen toteutumista kunnissa. Tietojenkeruu perustuu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008), jonka mukaan THL:n lakisääteinen tehtävä on mm. tutkia ja seurata väestö hyvinvointia ja terveyttä sekä tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa (2 §) sekä lastensuojelulakiin (417/2007).

Menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukko muodostuu Suomen kaikista kunnista Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) lähettää kaksi kertaa vuodessa kuntien kirjaamoiden sähköpostiosoitteisiin tilastoaineiston keruuohjeet koskien käsillä olevaa tiedonkeruujaksoa. Kunnat toimittavat vastauksensa kyselyyn sähköisen verkkopalvelun kautta. Vastaukset tulee palauttaa määräaikaan mennessä. Kunnille lähetetään muistutus noin viikkoa ennen tiedonkeruun päättymistä. Valviralle toimitettava aineisto sekä THL:n julkaisema tilasto sisältää kunnilta määräaikaan mennessä tulleet vastaukset.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot ovat oikeita, jos tiedonantajat ovat antaneet ne oikein.

Mikäli kunta lähettää lastensuojelun käsittelyaikoja koskevat seurantajakson tiedot pyydetyn määräajan jälkeen, niin ne päivittyvät tilastokuutioon sitä seuraavan seurantajakson julkaisun yhteydessä. Aiemmin julkaistut seurantajakson tiedot muuttuvat korjausten myötä.

Tiedonkeruun ohjeistusta on tarkennettu vuoden 2021 aikana. Uudistettu ohjeistus otettiin käytäntöön seurantajaksosta 1.4.–30.9.2021 alkaen. Lastensuojelun käsittelyaikojen seurannan tietosisältöä ei ole muutettu, seurannassa on edelleen palveluntarpeen arvioinnin aloittamisen ja valmistumisen kesto. Sen sijaan kysyttävien tietojen määritelmät on täsmennetty tiedonkeruulomakkeille lisättyjen sanallisten esimerkkien ja kuvien avulla (kts. [ohjeet tietojen toimittamiseen](#))

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lastensuojelun käsittelyajat -tilastoraportti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa noin 1–2 kuukauden kuluttua seurantajakson päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Lastensuojelun käsittelyajat -tilastoraportti toimitetaan sähköpostilla kaikkien Manner-Suomen kuntien virallisiin sähköpostiosoitteisiin. Tilastoraportti on saatavilla [THL:n verkkosivulla](#).

Tilastojen vertailukelpoisuus

Ajallinen vertailtavuus

Käsittelyaikojen toteutumisen vertailu on pääosin vertailukelpoista vuodesta 1.4.2015 alkaen. Seurantajaksolla 1.4.–30.9.2021 toteutettu tiedonkeruuohjeiden tarkentuminen on vaikuttanut tilastoon ilmoitettujen tapausten määrään, mutta muutokset eivät näytä vaikuttaneen toteutuneisiin käsittelyaikoihin.

Ensimmäiset käsittelyaikatiedot seurantajaksoilta 1.4.–30.9.2014 ja 1.10.2014–31.3.2015, kerättiin ennen sosiaalihuoltolain uudistusta (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014), jonka seurauksena tiedonkeruun käsitteitä muutettiin. Seurantajaksosta 1.4.–30.9.2015 alkaen lastensuojeluilmoitusten ja vastaavien yhteydenottojen käsittelyaikojen sijaan seurataan lastensuojelun palvelutarpeen aloittamista lakisääteisessä seitsemässä arkipäivässä.

Lastensuojelutarpeen selvityksen valmistumisen sijaan seurataan lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnin valmistumista lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa. Käytännössä kyse on samasta asiasta eli lastensuojelutarpeen selvityksen valmistumisesta, joten lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnin valmistumisen käsittelyaikojen seurannan aikasarjaa voidaan jatkaa.

Tiedonkeruun ohjeistusta tarkennettiin vuoden 2021 aikana mm. sanallisten esimerkkien ja kuvien avulla. Tämän lisäksi, kesällä 2021 tehdyn selvityksen yhteydessä oltiin systemaattisesti yhteydessä niihin tiedonantajiin, joiden määrittelyissä epäiltiin olevan puutteita. Tämä on johtanut useilla tiedonantajilla määrittelyjen muuttamiseen, jolloin on mahdollista, että yksittäisten tiedonantajien aikasarjoissa on tapahtunut muutos joko 1.10.2020–31.3.2021, 1.4.–30.9.2021 tai 1.10.–31.3.2022 seurantakaudella.

Koko maan osalta on odotettavaa, että tiedonkeruun ohjeistuksen tarkentuminen tulee näkymään seurantatietojen aikasarjoissa siten, että aloitettuja palvelutarpeen arviointien lukumäärä vähenee ja valmistuneiden palvelutarpeen arviointien osuus aloitetuista arvioinneista kasvaa. Tapausmäärien muutokset eivät näytä vaikuttaneen toteutuneisiin käsittelyaikoihin.

Alueellinen vertailtavuus

Vuoden 2021 selvitys vahvisti oletuksen, että vain osa tiedonantajista ole toimittanut tilastoon tiedonkeruuohjeen mukaisesti määriteltyjä tietoja. Tämä vähentää alueellista vertailtavuutta. Toisaalta suuretkaan tapausmäärien muutokset eivät näytä vaikuttaneen toteutuneisiin käsittelyaikoihin.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää Manner-Suomen tiedot lastensuojelun käsittelyaikojen toteutumisesta kunnissa.

Lastensuojelun käsittelyajat 1.4.–30.9.2021 -tilastoraportin erityiskysymykset

Lastensuojelun käsittelyaikoja koskevan seurantatiedon laatu on ollut esillä eduskunnan tarkastusvaliokunnassa, sillä tiedon laatu ei ole vastannut sille asetettuja tavoitteita. THL lähettikin kesäkuussa 2021 kunnille kyselyn, jossa pyydettiin lisätietoja seuranta-aineiston muodostamisesta. Saatujen vastausten myötä tuli näkyväksi, että kuntien lähettämät tiedot eivät kaikilta osin vastanneet seurannassa kysyttäviä tietoja ja että tiedonkeruun ohjeistusta tulisi tarkentaa. Selvityksestä on kirjoitettu tarkempi muistio viranomaiskäyttöön, jonka pääkohtia käsitellään tarkemmin tilastoraportissa.

Seurantatietojen ohjeistusta on vuoden 2021 aikana uudistettu ja kuntien ilmoittamiin tapausmääriin tullaan myös jatkossa kiinnittämään erityistä huomiota.

Lastensuojelun käsittelyajat 1.4.–30.9.2021 kyselyyn vastasi sovittuun määräaikaan mennessä 290 Manner-Suomen kuntaa. Kolme kuntaa (Kaskinen, Raasepori, Tuusniemi) jätti vastaamatta kyselyyn.

Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arvioinnin käsittelyaikojen seuranta

Tiedonkeruun ohjeistus

THL kerää lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arvioinnin käsittelyaikojen seurantatiedot kaksi kertaa vuodessa selainpohjaisella lomakkeella. Seurantajaksot ovat 1.10–31.3. ja 1.4.–30.9. Tietojen toimittamisesta muistutetaan erikseen lähetettävällä kuntakirjeellä.

Tietojenkeruu perustuu lastensuojelulakiin (27a §) sekä lakiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008, 2 § 1 - 3, 4d). Tiedot eivät saa sisältää yksittäistä henkilöä koskevia tunnistetietoja. Tiedonkeruu koskee kaikkia Suomen kuntia, lukuun ottamatta Ahvenanmaata.

THL luovuttaa tiedot edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) sen valtakunnallista sosiaalihuollon ohjaus- ja valvontatehtävää varten. Määräajoilla pyritään turvaamaan lasten ja perheiden oikeuksien varhainen ja yhdenvertainen toteutuminen.

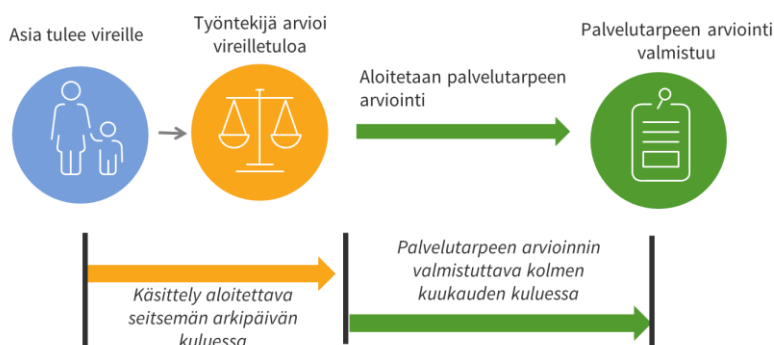
Tietoja käytetään myös alueellisen arvioinnin ja ohjauksen perustana. Tietojen oikea-aikainen toimittaminen vaikuttaa siis suoraan siihen, että arvioinnin tueksi saadaan oikeat luvut.

- [Tiedot osana kustannusvaikuttavuus Kuva-mittaristoa](#)
- Tilasto kokonaisuudessaan: www.thl.fi/tilastot/lastensuojelunkasittelyajat

Sosiaalihuollon rekisteriuudistus tulee ajan mittaan korvaamaan tiedonkeruun kun THL pystyy keräämään tilaston tiedot kattavasti Kanta-arkistosta. Näillä näkymin vastaavat tiedot olisi mahdollista saada sosiaalihuollon asiakastiedon arkistosta vuonna 2026. [Sosiaalihuollon rekisteriuudistus](#)

Käsittelyaikatilaston tavoitteena on käsittelyaikojen seuranta

Tiedonkeruu tavoitteena on seurata lastensuojelulain 26 §:ssä sekä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä säädettyjen määräaikojen toteutumista.

Käsittelyaikatilastoon ei raportoida vireilletuloja, jotka eivät johda palvelutarpeen arviointiin

Käsittelyaikatilastoon raportoidaan vain palvelutarpeen arvioinnin aloittavat vireilletulot. Tiedonkeruuseen **ei siis ilmoiteta kaikkia** lastensuojelun tai erityisen tuen tarpeessa olevien lasten vireilletulleita asioita.

- ➔ Huom! Vaikka tapauksia ei raportoida osana käsittelyaikojen seurantaa, vireilletulot raportoidaan osana lastensuojelun vuosikohtaista tiedonkeruuta.
- ➔ Huom! Kaikkien alla kuvattujen vireilletulojen käsittely on lainmukaisia. Ohjeistus koskee nimenomaan vireilletulojen tilastoitumista käsittelyaikatilastoon.

Vireilletulot, jotka eivät johda palvelutarpeen arvion tekemiseen, koska arviointi on ”ilmeisen tarpeetonta” (LSlaki 26§)

Eivät kuulu käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Vireilletulot, jotka eivät johda palvelutarpeen arvion tekemiseen, koska lapsen palvelutarve on arvioitu hiljattain.

Eivät kuulu käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Useat samanaikaiset yhteydenotot samasta lapsesta.

- Arvioidaan yhdessä palvelutarpeen arvioinnissa.
- Aloittavat useita erillisiä palvelutarpeen arviointeja

Vähintään yhden vireilletuloista on aloitettava palvelutarpeen arviointi ja se on raportoiva.

Jos aloitetaan useita arviointeja, kuuluvat ne kaikki käsittelyaikatilastossa raportoitaviksi.

Vireilletuloja, joihin on reagoidaan muulla viranomaistoimella kuin palvelutarpeen arvioinnille (esim. rajoituspäätös sijaishuoltoon tai asiakassuunnitelman päivitys).

Eivät kuulu käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Yhteydenotot sosiaalihuoltoon lapsen tuen tarpeen arvioimiseksi, jotka johtavat lastensuojelutarpeen selvittämiseen (muut vireilletulot kuin lastensuojeluilmoitukset)

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten vireilletulot

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Aloitettut palvelutarpeen arvioinnit tulee myös päättää

Todetaan kiireellisen avun tarve

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Arviointi aloitetaan, mutta nopeasti huomataan, ettei palvelutarvetta ole (”selvä ei”-tapaukset)

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Vireilletulo, jossa palvelutarpeen arviointi aloitetaan, mutta tämän jälkeen huomataan, että asia kytkeytyy mm. toiseen vireillä olevaan palvelutarpeen arviointiin (”liittyvä”-tapaukset)

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten palvelutarpeenarvioinnit

Kuuluvat käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Palvelutarpeen arviointeja lapsista, joilla ei selvitetty lastensuojelun tarvetta ja joilla ei ole erityisen tuen tarvetta.

Eivät kuulu käsittelyaikatilastossa raportoiviksi

Ohjeistuksessa on huomioitu THL:n ohje 4/2018: Lasta koskevat asiat, asiakkuudet ja määrääjat sosiaalihuollossa (pdf 508 kt) osoitteessa:

<https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/ohjeet-ja-soveltaminen/ohjeet>

Lasta koskevan asian käsittelyn aloittaminen seitsemässä arkipäivässä

Tilastoon ilmoitetaan seuranta-ajankohtana (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx)

- vireille tulleet lastensuojeluasiat (lastensuojeluilmoitus tai muutoin saatu tieto mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta)
- vireille tulleet erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalihuollon asiat (sosiaalihuoltolain 36 §)

Käsittelyaikojen seurantaan ei ilmoiteta asioita, joiden vireille tulo ei ole johtanut palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeen arviointi voi olla tarpeeton esimerkiksi, jos kyse on tilapäisestä tuen tarpeesta tai jos palvelutarve on jo arvioitu. Useat samanaikaiset yhteydenotot samasta lapsesta voidaan katsoa yhdeksi vireille tuloksi.

1. Kuinka monessa vireille tullessa lastensuojeluasiassa tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalihuoltoasiassa palvelutarpeen arvioinnin käsittely on aloitettu tai aloittamatta ajalla (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx):

- + käsittely on aloitettu lakisääteisen seitsemän arkipäivän kuluessa
 - + käsittely on aloitettu 8-14 arkipäivän kuluessa
 - + käsittely on aloitettu yli 14 arkipäivän kuluessa
 - + käsittelyä ei ole aloitettu seurantajakson aikana
- =Määrät kunnassa yhteensä (summautuu tietoja syöttäessä)

Lasta koskevan asian palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen kolmessa kuukaudessa

Tilastoon ilmoitetaan seuranta-ajankohtana (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx) aloitetut tai kesken olevat palvelutarpeenarviointit, joissa

- selvitetään lastensuojelutarvetta
- lapsi tarvitsee erityistä tukea

Mukaan laskentaan otetaan myös ennen 1.10. tai 1.4. vireille tulleet arvioinnit, joiden käsittely on kesken 1.10. tai 1.4.. Edellisellä seurantajaksoilla kesken jääneiden palvelutarpeen arviointien ja vireilletulojen määrä tulee huomioda tällä seurantajaksoilla. Mikäli aloitettujen ja valmistuneiden palvelutarpeen arviointien lukumäärät eroavat seurantajaksoilla poikkeuksellisen paljon, niin THL:stä tullaan pyytämään selvitystä asiaan.

2. Kuinka moni vireillä olleista palvelutarpeen arvioinneista on valmistunut tai kuinka monen käsittely on kesken ajalla 1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx:

- + on valmistunut lakisääteisen kolmen kuukauden kuluessa
 - + on valmistunut yli kolmen mutta alle neljän kuukauden kuluessa
 - + on valmistunut neljän tai yli neljän kuukauden kuluessa
 - + asian käsittely on kesken 3 kuukauden määräajan puitteissa
 - + asian käsittely on kesken ja 3 kuukauden määräaika on ylitetty
- = Määrät kunnassa yhteensä (summautuu tietoja syötettäessä)

Behandlingstiderna inom barnskyddet 1.4.–30.9.2021

Behandlingstiderna inom barnskyddet förblev oförändrade

CENTRALA RÖN

- Bedömningarna av servicebehovet började till 99 procent behandlas inom den lagstadgade tidsfristen på sju vardagar.
- Bedömningarna av servicebehovet färdigställdes till nästan 94 procent inom den lagstadgade tidsfristen på tre månader.
- Orsaken till det minskade antalet fall under uppföljningsperioden 1.4–30.9.2021 är preciseringen av anvisningarna för datainsamling. Coronaepidemins inverkan på minskningen av antalet fall kan inte bedömas.

Under granskningstidpunkten 1.4–30.9.2021 började behandlingstiden för barnskyddsbehovet eller bedömningen av servicebehovet hos barn i behov av särskilt stöd i kommunerna i fastlandet Finland i nästan 99 procent av fallen (33 546 st.) inom den lagstadgade tidsfristen på sju vardagar. Den lagstadgade tidsfristen på sju vardagar överskreds i 462 (1,4 %) fall.

Bedömningarna av barnskyddsbehov eller servicebehovet för barn i behov av särskilt stöd färdigställdes i 94,4 procent (20 907 st.) av fallen inom den lagstadgade tidsfristen på tre månader. Tidsfristen för behandlingen överskreds i 1 171 (5,6 %) fall.

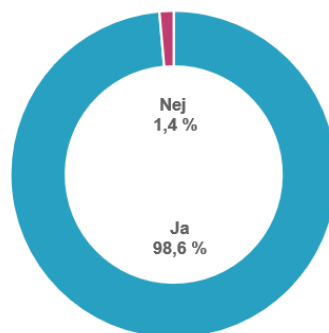
Anvisningarna för datainsamling preciseras under denna uppföljningsperiod. Till statistiken har bland annat anhängiggöranden som inte inleder en bedömning av servicebehovet meddelats, varvid statistiken visar att alla inledda bedömningar av servicebehovet inte blir färdiga. Preciseringen av anvisningarna har lett till att antalet fall har minskat (antalet anhängiggjorda ärenden minskade med 44 % och bedömningarna av servicebehovet med 13 %) men detta återspeglades inte i behandlingstiderna, som motsvarade nivån för tidigare uppföljningsperioder. Av detta kan man dra slutsatsen att nästan alla anhängiggöranden behandlas inom sju vardagar oberoende av om de inleder en bedömning av servicebehovet eller inte.

Antalet fall minskade med 12 procent i början av coronaepidemin 1.4–30.9.2020 jämfört med föregående uppföljningsperiod 1.10.2019–31.3.2020, men nu återgick antalet fall till föregående års nivå redan under uppföljningsperioden 1.10.2020–31.3.2021. Ändringen i antalet fall till följd av preciseringen av anvisningarna försvårar dock bedömningen av coronaepidemins konsekvenser under denna uppföljningsperiod. Antalet fall under uppföljningsperioderna är inte heller jämförbara sinsemellan.

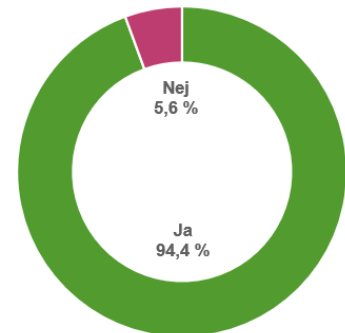
Statistiken över behandlingstiderna inom barnskyddet innehåller uppgifter om hur de lagstadgade tidsfristerna för bedömning av barnskyddsbehovet och av servicebehovet för barn i behov av särskilt stöd förverkligas i regionförvaltningsverken, landskapen och kommunerna. Uppgifterna om uppföljningsperioderna kan granskas i de [kuber och sammanfattningar](#) som publicerats på THL:s webbplats.

Figur 1. Behandlingstiderna för bedömningar av servicebehovet som anhängiggjorts som ett barnskyddsärende eller ett ärende för barn i behov av särskilt stöd 1.4–30.9.2021, %.

Inleddes behandlingen inom 7 vardagar?
(n=33 546)

Blev bedömningen av servicebehovet klar inom 3 månader?
(n=20 907)

Martta Forsell
martta.forsell@thl.fi

Tuula Kuoppala
tuula.kuoppala@thl.fi

Salla Säkkinen
salla.sakkinen@thl.fi

Uppföljning av behandlingstiderna för bedömningar av servicebehovet för barn i behov av barnskydd och särskilt stöd

Anvisningar för datainsamling

THL samlar in uppgifter om uppföljningen av behandlingstiderna för barnskyddet och bedömningen av servicebehovet hos barn i behov av särskilt stöd två gånger per år på ett webbbläsarbaserat formulär. Uppföljningsperioderna är 1.10–31.3 och 1.4–30.9. THL påminner om inlämnandet av uppgifterna i ett kommunbrev som skickas separat.

Datainsamlingen grundar sig på barnskyddslagen (27 a §) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008, 2 § 1 mom. 1–3 och 4 d punkten). Uppgifterna får inte innehålla enskilda personers identifieringsuppgifter. Datainsamlingen gäller alla kommuner i Finland, med undantag av Åland.

THL överlämnar uppgifterna vidare till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) för dess riksomfattande styrnings- och tillsynsuppgift. Syftet med tidsfristerna är att säkerställa att barnens och familjernas rättigheter tillgodoses tillräckligt tidigt och på lika villkor.

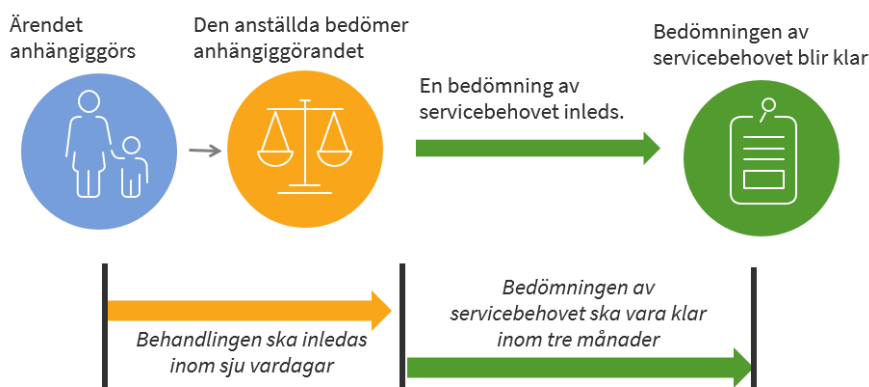
De uppgifter som ni ger används även som grund för regional utvärdering och styrning. Inlämningen av uppgifterna i rätt tid inverkar därmed direkt på att rätta siffror fås som stöd för utvärderingen.

- [Uppgifterna som en del av indikatorerna för kostnadsnyttoeffekten KUVVA](#)
- Statistiken i sin helhet: www.thl.fi/statistik/behandlingstidernainombarnskyddet

Registerförnyelsen inom socialvården kommer med tiden att ersätta datainsamlingen när THL kan samla in statistikuppgifterna på ett omfattande sätt från Kanta-arkivet. Som det nu ser ut skulle det vara möjligt att få motsvarande uppgifter från Klientdataarkivet för socialvården år 2026. [Registerförnyelse inom socialvården](#)

Syftet med statistiken över behandlingstider är att följa upp behandlingstiderna

Syftet med datainsamlingen är att följa upp att tidsfristerna som anges i 26 § i barnskyddslagen och i 36 § i socialvårdslagen efterföljs.

I tidsstatistiken rapporteras endast anhängiggöranden som inleder en bedömning av servicebehovet

I statistiken över behandlingstider rapporteras endast anhängiggöranden som inleder en bedömning av servicebehovet. I datainsamlingen **anges alltså inte alla** ärenden som anhängiggjorts inom barnskyddet eller om barn i behov av särskilt stöd.

- ➔ Obs! Även om fallen inte rapporteras som en del av uppföljningen av behandlingstiderna, rapporteras anhängiggörandena som en del av barnskyddets årliga datainsamling.
- ➔ Obs! Behandlingen av alla nedan beskrivna anhängiggöranden är lagenlig. Anvisningarna gäller uttryckligen statistikföringen av anhängiggöranden i statistiken över behandlingstider.

Anhängiggörande som inte leder till en bedömning av servicebehovet, eftersom bedömningen är "uppenbart onödig" (Barnskyddslagen 26 §)

Hör Inte till det som rapporteras i statistiken över behandlingstider

Hör Inte till det som rapporteras i statistiken över behandlingstider

Anhängiggörande som inte leder till en bedömning av servicebehovet, eftersom barnets servicebehov nyligen har bedömts.

Flera samtidiga kontakter om samma barn

- Bedöms i samband med bedömningen av servicebehovet.
- Inleder flera separata bedömningar av servicebehovet

För minst ett av anhängiggörandena ska en bedömning av servicebehovet inledas och den ska rapporteras

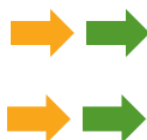
Om flera bedömningar inleds ska alla rapporteras i statistiken över behandlingstider.

Anhängiggöranden som man reagerar på med andra myndighetsåtgärder än en bedömning av servicebehovet (t.ex. ett beslut om begränsning av vård utom hemmet eller en uppdatering av klientplanen).

Hör Inte till det som rapporteras i statistiken över behandlingstider

Kontakter till socialvården för bedömning av barnets stödbehov, vilka leder till en utredning av behovet av barnskydd (andra anhängiggöranden än barnskyddsanmälningar).

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Anhängiggörande av barn i behov av särskilt stöd.

Bedömningar av servicebehovet som rapporterats till tidsstatistiken ska också avslutas

Behovet av brådskande hjälp konstateras

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Bedömningen inleds, men man märker snabbt att det inte finns något servicebehov ("klart nej" -fall)

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Anhängiggörande där bedömningen av servicebehovet inleds, men man därefter märker att ärendet är kopplat till bl.a. en annan anhängig bedömning av servicebehovet ("relaterade" -fall)

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Bedömning av servicebehovet hos barn i behov av särskilt stöd

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

Bedömningar av servicebehovet för barn som inte har ett klarlagt behov av barnskydd och som inte har behov av särskilt stöd.

Ska rapporteras i statistiken över behandlingstider

I anvisningarna har beaktats THL:s Anvisning 4/2018 Ärenden som berör barn, klientrelationer och tidfrister inom socialvården (pdf, 574 kB) på:

<https://thl.fi/sv/web/informationshantering-inom-social-och-halsovarden/anvisningar-och-tillampning/anvisningar>

Inledning av behandling av ett ärende som gäller ett barn inom sju vardagar

Statistiken meddelas under uppföljningsperioden (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx)

- anhängiggjorda barnskyddsärenden (barnskyddsanmälan eller annan information om ett barn som eventuellt är i behov av barnskydd)
- anhängiggjorda socialvårdsärenden som gäller ett barn som behöver särskilt stöd (36 § i socialvårdslagen)

Till uppföljningen av behandlingstiderna anmäls inte ärenden vars anhängiggörande inte har lett till en bedömning av servicebehovet. Bedömningen av servicebehovet kan vara onödig till exempel om det är fråga om ett tillfälligt behov av stöd eller om servicebehovet redan har bedömts. Flera samtidiga kontakter om samma barn kan anses vara ett anhängiggörande.

1. I hur många anhängiggjorda barnskyddsärenden eller socialvårdsärenden som gäller barn i behov av särskilt stöd har behandlingen av bedömningen av servicebehovet inletts eller inte inletts under perioden (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx):

- + behandlingen har inletts inom de lagstadgade sju vardagarna
- + behandlingen har inletts inom 8–14 vardagar
- + behandlingen har inletts när det har gått över 14 vardagar
- + behandlingen har inte inletts under uppföljningsperioden
- = Antal i kommunen totalt (summeras vid inmatning av uppgifter)

Bedömningen av servicebehovet i ett ärende som gäller ett barn blir klar inom tre månader

I statistiken uppges de bedömningar av servicebehovet som inletts eller pågår under uppföljningsperioden (1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx) och där

- behovet av barnskydd utreds
- barnet behöver särskilt stöd

I beräkningen inkluderas även bedömningar som anhängiggjorts före 1.4 eller 1.10 och vars behandling pågår 1.4 eller 1.10. Under den föregående uppföljningsperioden ska antalet oavslutade bedömningar av servicebehovet och antalet anhängiggjorda ärenden beaktas under denna uppföljningsperiod. Om antalet inledda och färdigställda bedömningar av servicebehovet avviker exceptionellt mycket under uppföljningsperioden kommer THL att be om en utredning i ärendet.

2. Hur många av de anhängiggjorda bedömningarna av servicebehovet har färdigställts eller hur många är under behandling perioden 1.10.20xx–31.3.20xx/1.4.20xx–30.4.20xx:

- + har färdigställts inom den lagstadgade tidsfristen på tre månader
- + har färdigställts på mer än tre månader men mindre än fyra månader
- + har färdigställts inom fyra eller över fyra månader
- + behandlingen av ärendet pågår inom tidsfristen på 3 månader
- + behandlingen av ärendet pågår och tidsfristen på 3 månader har överskridits
- = Antal i kommunen totalt (summeras vid inmatningen av uppgifter)